

Ο ΝΟΓΜΑΣ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΑΤΟ

Ίδιοχτήτης: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΡΟΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, αρ. 4, ΑΘΗΝΑ

Συνδρομή χρονιάτικη: Για την Ελλάδα και την Κρήτη δρ. 10. Για το εξωτερικό φρ. χρ. 12,50.—Για τις επαρχίες δεχόμαστε και τρίμηνες συνδρομές (δρ την τριμηνία).—Κανένας δε γράφεται συνδρομητής ἂν δὲν προπληρώσει τὴν συνδρομή του.

20 λεπτά τὸ φύλλο. — Τὰ περασμένα φύλλα πουλιούνται στὸ γραφεῖο μας διπλὴ τιμὴ.

Βρίσκεται στὴν Ἀθήνα σ' ὅλα τὰ κιόσκια, καὶ στὶς ἐπαρχίες σ' ὅλα τὰ πραχτορεῖα τῶν Ἐφημερίδων.

“ΕΝΑ ΟΝΕΙΡΟ,”

(Λόγος πὺν βγάλτηκε στὴν ἐσπερίδα τῆς 25 τοῦ Μάρτη στὸ Ροβέρτειο τῆς Πόλης)

Ἀφιερώνεται στὰ Ρωμιόπουλα τοῦ Ροβέρτειου

Εἶχα χρόνια νὰ πάγω στὴν πατρίδα μου· ἔφυγα δέκα χρονῶ παιδί καὶ γυρνοῦσα παληκάρι παραπάνου ἀπ' τὰ εἴκοσι. Φαντάζεστε μὲ τί χαρὰ ξανάδλεπα τοὺς κάμπους τῆς, τὰ ποτάμια, τὰ βουνά, τίς ἐξοχές τῆς. Ἀπ' τίς τελεφταῖες μιὰ προπάντων μ' ἄρεσε. Ἕνας μικρὸς λόφος γεμάτος πέτρες μεγάλες καὶ βράχους. Ἐμοιαζε πολὺ τὴν Πνύκα καὶ τὸν Ἄρειο Πάγο τῆς Ἀθήνας, μὰ μόνο στὸ ἐξωτερικό: κανέναν ἱστορικὸ χαραχτήρα δὲν εἶχε. Καταλαβαίνετε λοιπὸν πῶς ἡ ἴδια δὲν εἶταν διόλου ὁμορφη. Μὰ ἀπ' τὴ κορφὴ τῆς ἔχταχτο θέαμα ἀπλώνουνταν στὰ μάτια σου, μάλιστα ἀργὰ τὸ ἀπόγεμα μὲ κανένα περίλαμπρο βασίλειμα. Ἀπ' τὸνα μέρος ἡ Πόλη, τὸ τελεφταῖο ἀξιόλογο προπύργιο τοῦ Ἑλληνισμοῦ στὴ Θράκη, χτισμένη πάνω σὲ δυὸ βουναλάκια· ἀπ' τᾶλλο μακρὰ ἀκριβῶς μπρὸς στὸν ἥλιο πὺν κατεβαίνει μέσα σὲ χρυσογάλαζα κύματα, ἕνα βουνὸ πὺν σηκώνεται σὰ σκόπελος μ' ἕνα Βυζαντινὸ πύργο στὴ κορφὴ του, πὺν μόλις διακρί-

νεται, καὶ μπρὸς σου μακρὰ, ἀκόμα πιὸ μακρὰ, πέρα ἀπὸ ἕνα πλατὺ καὶ μισοκυκλικὸ κάμπο, τὰ Μικρὰ Μπαλκάνια πὺν μόλις μπορεῖς νὰ τὰ διακρίνεις πάνω στὸν ἀνατολικὸ οὐρανό, πὺν ἀρχίζει κι ἀφτὸς νὰ χάνει τὸ χρῶμα πὺν τοῦ δάνεισε γιὰ λίγα λεφτὰ ὁ κόκκινος δυτικὸς, καὶ νὰ ἐτοιμάζεται γιὰ τὴ νύχτα.

Πολὺ μὲ τραβοῦσε ἀφτὸ τὸ μέρος καὶ συχνὰ πηγαινα καὶ καθόμουν στὰ πόδια ἑνὸς βράχου καὶ διάβαζα κανένα ἀγαπημένο μου βιβλίο.

Ἐκεῖνο τὸ καλοκαίρι ἔλοι ἔδλεπαν τὰ πράματα πολὺ σκοῦρα. Κυριολεκτικὸ τσαλαπάτημα τοῦ ἀδύνατου καὶ κακομοιρασμένου Ἑλληνισμοῦ ἀπ' τὴν Τουρκιά, καὶ διωγμὸς συστηματικὸς κι ἀλύπητος τῶν Ρωμιῶν ἀπ' τὸ Νεοτουρκικὸ Κομιτάτο. Ποτὲ δὲν εἶχα αἰσταντεῖ βαθύτερα τὴ λύπη πὺν πάντα μοῦ προξενοῦσε ἡ ἀδυναμία κ' ἡ κακομοιριά τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου. Νὰ πὺν στέλνουν νότες, τὴ μιὰ κατόπι ἀπ' τὴν ἄλλη, καὶ τί νότες, χειρότερες ἀπὸ τελεσίγραφα· νὰ σοῦ δίνουν διαταγές, σένα, ἕνα κράτος ἐλέφτερο, νὰ σοῦ ἐρίζουν πολιτικὴ πρόστυχη καὶ δουλική, νὰ φοβερίζουν πῶς θὰ σπάσουν τὸ κεφάλι τοῦ Πατριάρχῃ σου καὶ σὺ νὰ μὴ μπορεῖς νὰ βγάλεις μελιά. Στὰ φανερά νὰ κάνεις μεγάλους μεγάλους τεμενάδες, καὶ στὰ κρυφὰ, ἔταν δὲ σὲ βλέπει ὁ «ἐπιτετραμμένος», νὰ τρίζεις νὰ δόντια, νὰ σφίγγεις τὴ γροθιά σου, καὶ νὰ βγάζεις ἀπὸ βαθιά μέσα σου, σιγὰ σιγὰ μὴ σ' ἀκούσει ὁ Τοῦρκος, ἕνα βαθὺ «Ἀχ!» καὶ νὰ λὲς «Ἐννοια σας καὶ θάρτει κ' ἐμᾶς ἡ μέρα μας».

Σὲ τέτια ψυχολογικὴ κατάσταση ἕνα ζεστὸ ἀπόγεμα ξεκίνησα γιὰ τὸ φίλο μου τὸ βράχο μ' ἕνα λαμπρὸ βιβλίο στὴ τσέπη μου: τὸ «Δωδεκάλογο» τοῦ Παλαμά. Πάντα μ' ἄρεσε νὰ ξεφυλλίζω ἀφτὸ τὸ βιβλίο καὶ στοὺς στίχους του νὰ βρίσκω κάποτε ἀγάπη, ἄλλοτε ἐνθουσιασμό, πιὸ συχνὰ πίκρα καὶ καμιὰ φορὰ παρηγοριά. Τὸ βιβλίο τὸ ἀνοῖξα στὴν τύχη· κι ὅπως κάθε βιβλίο ἀνοίγει μονάχο του στίς σελίδες πὺν περσότερο ἀπ' ἔλες διαδάστηκαν, ἔτσι κι ἀπ' τοὺς δώδεκα λόγους παρουσιάστηκε μπροστὰ μου ὁ «Προφητικὸς». Καὶ ξαναδιάβασα τοὺς θαμάσιους στίχους, τίς κολακεῖες τῶν Βενέτων καὶ Πρασίνων, τὰ παράπονα τὰ σκληρὰ τῶν Ἀκριτῶν, καὶ τέλος ἔφτασα στίς μάδρες προφητεῖες τοῦ Προφήτη

..... πὺν κοιτάζει

μὲ τὰ μάτια τοῦ Ὁραμάτου.

Καὶ εἶμουν ἑτοιμὸς, τέλεια ἑτοιμὸς νὰ δεχτῶ καὶ νὰ πῶ τοὺς πιὸ πικροὺς στίχους πὺν διάβασα ὡς τώρα. Ἦρτε ἡ σειρὰ τους, καὶ κάθε τους λέξη χτυποῦσε σὰ βαρὺ μολύδι στὴν καρδιά:

«Καὶ θάρβῃ μιὰ μέρα, μαύρη μέρα !
Καὶ ἡ ψυχὴ σου, ὦ Πολιτεία,
θὰ κατασταλάξῃ πέρα, πέρα
στὴν καμαρωμένη Γῇ,
στοῦ ἡλίου τὴ χαρά, στάπρῖλῃ τὸν αἊρα.
Καὶ στὸ φῶς θὰ βγῇ,
καὶ ξαφνίζοντας τὸν ἥλιο,
σὰ θρεμμένο ἀπ' τὸ δικό σου αἷμα,
ἓνα γέλιο, ἓνα παράλλαγμα, ἓνα ψέμα,
ἓνα κλάμα, ἓνα **Βασίλειο**».

Καὶ περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλῃ φορὰ δικαίωσα
τὸν Ποιητὴ.

— «Ἐνα βασίλειο, ἓνα τίποτε». Δὲν ξέρω ἂν
τῷπα μέσα μου ἢ δυνατά, μὰ κάποιος φαίνεται ἄ-
κουσε τὴ φωνή μου ἢ διάβασε τὴ σκέψη μου, για-
τί τὸν ἄκουσα νὰ λέγει σιγανά : « — Μπᾶ ! καὶ σὺ
τὰ ἴδια μὲ τὸν ποιητὴ σκέφτεσαι; Δὲν ξέρεις πῶς οἱ
ποιητὲς συχνὰ κάνουν ὑπερβολὲς καὶ κάποτε λάθῃ; »
— Δὲ μὲ τρόμαξε ἀφτὴ ἡ φωνή γιατί μιλοῦσε σι-
γανά καὶ πολὺ γλυκά. Γύρισα τὸ κεφάλι μου καὶ
εἶδα νὰ στέκεται πίσω μου στὸ βράχο πλάγι μιὰ γυ-
ναίκα, ντυμένη ἓνα ἄσπρο μακρὺ φόρεμα· στὸ
χέρι τῆς βαστοῦσε κι ἀφτὴ βιβλίο. Τί ἔκφραση εἶ-
χε τὸ πρόσωπό τῆς τότε δὲ θυμοῦμαι, γιατί στὴν κα-
τόπι συνομιλία μας ἄλλαζε ἔκφραση τὸ πρόσωπό
τῆς κάθε λίγο καὶ λιγάκι· ἄλλοτε γίνονταν γλυκειά,
κάποτε σοδαρή, καὶ καμιά φορὰ μὲ κοίταζε μ' ἓνα
κρῦο βλέμμα ποὺ μὲ περνοῦσε πέρα πέρα. — Ὁ ἥλιος
εἶχε κατεβῇ κι ὁ δίσκος τοῦ ἄγγιζε τὸν ὀρίζοντα κι
ἀφτὴ τὸν σκέπαζε ὀλόκληρο μὲ τὸ κεφάλι τῆς καὶ
φαίνονταν σὰ νὰ εἶχε γύρω τῆς ἓνα ὀλόχρυσο ἀ-
χτινωτὸ φωτοστέφανο. Καθὼς ἄρχισε νὰ κατεβαίνει
κατ' ἑμένα, μοῦ ἔκοψε τὴν ἐρώτηση ποὺ εἶχα ἑτοι-
μῇ στὰ χεῖλιά μου· εἶταν πιὰ περιττὴ μοῦ ἦρτε στὸ
νοῦ ὁ στίχος ἐκεῖνος τοῦ Βιργίλιου·

O dea certe

au Phoebi soror? au nympharum sanguin una?

Θεὰ θενᾶσαι δίχως ἄλλο, μὴ τοῦ Ἀπόλλων' ἀδερφή;
Ἡ ἀπὸ αἷμα νυφικὸ καμιά ;

— «Κατάλαβες πιά εἶμαι ;» εἶπε διαβάζοντας
τὴ σκέψη μου καὶ ξακολούθησε : « Ὡστε καὶ σὺ τὰ
ἴδια μὲ τὸν ποιητὴ φρονεῖς; Δὲν ξέρεις πῶς οἱ ποιη-
τὲς κάνουν συχνὰ ὑπερβολὲς καὶ κάποτε λάθῃ ; »
Ξαναεἶπε.

— «Σ' ἀφτὴ τὴν περίσταση ὄχι».

— «Δὲν ἔχεις παρὰ νὰ κάνεις κείνο ποὺ θὰ σοῦ
πῶ, καὶ θὰ δεῖς πῶς ἔχω δίκιο, πάντα δίκιο. Κοίτα
ἀφτὸ τὸ βιβλίο».

Εἶταν βιβλίο μὲ πλῆθος φύλλα φιλά, μὰ ἄγρα-

φο, τουλάχιστο ἔτσι φαίνονταν σὲ μένα. — «Τί βι-
βλίο εἶν' ἀφτὸ τὸ ἄγραφο ;» ρώτηξα. — «Εἶναι τὸ
βιβλίο τοῦ κόσμου, καὶ δὲν εἶναι ἄγραφο, μὰ γραμ-
μένο ἀπ' τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ τέλος. Μὰ σὺ σὰν «κοι-
νὸς θνητὸς» ποῦ εἶσαι θὰ σὲ βοηθήσω νὰ δεῖς». Καὶ
ἔβαλε τὸ χέρι τῆς πάνω στὸ κεφάλι μου ποὺ τὸ ἔ-
σφιξε μὲ τὸ δάχτυλό τῆς καὶ μοῦ εἶπε : «Γύρνα τὰ
φύλλα». Στὴν ἀρχὴ δὲν ἔδλεπα καὶ πολλὰ πράμα-
τα, ἢ καλύτερα, ἔδλεπα μὰ δὲ γινώριζα. Ὑστερ' ἀπ' ὀ-
λίγο εἶδα νὰ περνοῦν μπρὸς ἀπ' τὰ μάτια μου Βα-
βυλωνία· κι Ἀσουρία, Αἴγυπτος καὶ Φοινίκη. Κρε-
μαστοὶ Κῆποι καὶ Πυραμίδες. Σαρδανάπαλοι καὶ
Φαραῶδες. Εἶταν τόσο περίεργα ὅλ' ἀφτὰ ποὺ ἤθε-
λα νὰ τὰ περνώ ἀργά, μὰ κείνη μοῦ ἔσφιξε τὰ δά-
χτυλά τῆς γύρω στὸ κεφάλι μου καὶ εἶπε : «Ἐλα
ἔλα, πιὸ γλήγορα, καιρὸ δὲν ἔχεις νὰ χάνεις· πιὸ
γλήγορα, πιὸ γλήγορα». Ὑστερ' ἀπὸ ἓνα δαιμονι-
σμένο φυλλογύρισμα, οἱ εἰκόνες ἄρχισαν νὰ γίνουν-
ται πιὸ ζωντανές, πιὸ ἥσυχες, πιὸ ὁμορφες, πιὸ πο-
λιτισμένες.

Κ' εἶδα ἓνα καρᾶδι γεμάτο ἄντρες, ποὺ εἶταν ὁ-
μορφοὶ καὶ δυνατοὶ σὰ θεοί, νὰ περνοῦν τὸν Ἑλλή-
σποντο καὶ τὸ Βόσπορο, καὶ νὰ σκίζουν τὰ μάδρα κι
ἄγρια κύματα τοῦ Εὐξείνου Πόντου. — Ἄλλοι πάλι,
χιλιάδες ἀφτοί, πολεμοῦσαν χρόνια γύρω σὲ σε-
λώρια κάστρα γιὰ μιὰν ὁμορφῇ, κ' ἔκαναν θάματα
γιὰ τὰ μάδρα τῆς τὰ μάτια. «Δὲν εἶναι τρελλοὶ ἀ-
φτοὶ νὰ πολεμοῦν γιὰ μιὰ γυναίκα ; καὶ τί θὰ ποῦν
ὅλ' ἀφτὰ ;» — «Δὲν εἶναι διόλου τρελλοί», μοῦ ἀ-
ποκρίθηκε, «πολεμοῦν γιὰ τὴν ὁμορφιά, καὶ μὴν ξε-
χνᾷς πῶς οἱ ἄρχαῖοι θεωροῦσαν τὴν ὁμορφιὰ τὸ με-
γαλύτερο θῶρο ποὺ τοὺς ἔδωκαν οἱ θεοί. Καὶ πολε-
μοῦν τώρα ὄχι μόνο γι' ἀφτὴ τὴν ὁμορφιά, μὰ καὶ
γιὰ τὴν ὁμορφιὰ τῆς ἰδέας. Εἶναι τὸ πρῶτο ἄπλωμα
τοῦ Ἑλληνισμοῦ».

Σ' ἄλλες σελίδες παρακάτω εἶδα πελώριους γί-
γαντες νὰ νικιῶνται ἀπὸ πυγμαίους νάνους· τὴν Ἀ-
σία ὀλόγυρα νὰ χύνεται πάνου σὲ μιὰ τόση δὲ
Ἑλλάδα καὶ νὰ γίνεται ἓνα θάμα : ὁ τάφος νὰ εἶναι
πιὸ μπρὸς ἀπ' τὸ νεκρό. Μὰ κι ὅταν ἦρτε κ' ἡ σει-
ρὰ τοῦ νάνου νὰ νικηθεῖ κι ἀφτὸς, εἶδα καὶ δέφτερο
θάμα νὰ γίνεται· ὁ νικημένος νὰ νικᾷ τὸ νικητή. —
Καὶ καθὼς ἀποροῦσα γι' ἀφτὰ τὰ θάματα, μοῦ εἶπε
ἡ θεά : «Ἐλα νὰ σοῦ δείξω τρεῖς σελίδες μὲ τρεῖς
εἰκόνες, καὶ τίς τρεῖς ζωγραφισμένες μὲ χρυσάφι».

Καὶ στὴν πρώτη εἰκόνα εἶδα ἓνα δίστιχο κ' ἔ-
ναν ὄρκο. Τὸ δίστιχο εἶταν πάνω σ' ἓνα μάρμαρο
ποὺ βρισκόνταν σ' ἓνα λόφο· κι ἀφτὸ εἶταν τὸ δί-
στιχο :

Ὡ ξεῖν', ἀγγέλλειν Λακεδαιμονίοις, ὅτι τῇδε
Κείμεθα τοῖς κείνων ρήμασι πειθόμενοι.

Καὶ τὸν ὄρκο τὸν ἔδιναν στὸ ναὸ παληκάρια ἀ-
μούστακ' ἀκόμα ποὺ γιὰ πρώτη τότε φορὰ ἔπαιρναν
τὰ ὅπλα ποὺ τοὺς ἔδινε ἡ πατρίδα, καὶ μὲ καρδιο-
χτύπι καὶ δάκρυα στὰ μάτια, καὶ μὲ δυνατὴ μὰ
τρέμουλιάστῃ ἀπ' τὴ συγκίνηση φωνῇ, τὸν ἔδιναν.
Κι ὁ ὄρκος εἶταν ἀφτός:

«Τὰ ὅπλα σου τὰ ἱερὰ δὲ θὰ ντροπιάσω· μὴτε
τὸ σύντροφό μου θὲ ν' ἀφίσω ποὺ μαζί στὸν πόλε-
μο προβαίνω. Καὶ μόνος μου καὶ μὲ πολλοὺς τὰ
ἱερὰ καὶ ὅσια θὰ περασπίσω· καὶ σὲ πατρίδα μου
ὄχι μικρότερη μὰ πιὸ τρανὴ, πιὸ δυνατὴ ἀπ' ὅ,τι σὲ
δέχτηκα θὲ νὰ σὲ παραδώσω. Στους νόμους ποὺ ὑ-
πάρχουνε καὶ σ' ὅσους ἄλλους γνωστικὰ ψηφίσει ὁ
λαὸς τυφλὰ θὰ ὑπακούω. Καὶ ἂν κανεὶς θελήσει ν'
ἀπειθήσει καὶ νὰ χαλάσει τοὺς θεσμοὺς δὲν τὸν ἀφί-
νω· μὰ πολεμῶ καὶ μὲ πολλοὺς καὶ μόνος. Καὶ θὰ
τιμῆσω τῆς πατρίδας τὰ ἱερὰ. Μάρτυρές μου σεῖς
θεοί: σὺ Ἄγραβλε, σὺ Ἐννάλιε, σὺ Δία καὶ σὺ Ἄ-
ρη, σεῖς Θαλλώ, Ἀφξὼ καὶ Ἡγεμόνω».

Πῶς εἶναι δυνατό ὥστερα ἀπὸ τέτιο ὄρκο νὰ νι-
κηθεῖ κανεὶς; Οὔτε κἂν νὰ φανταστεῖς μπορεῖς πῶς
ἀφτὸς ὁ ὄρκος εἶναι δυνατό ν' ἀφίσει τὸν ἄνθρωπο
νὰ γίνεῖ προδότης. Ὁρκὸς ποὺ διδάσκει ὑπακοή κι
ἀγάπῃ ἀπ' τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ τέλος· ὄρκος ποὺ βασι-
λεῖ τὴν ὑπακοή στὴν ἀγάπῃ· ὄρκος ποὺ βάζει σκε-
δὸν στὴν ἴδια μοίρα μὲ τὴν πατρίδα τὸ σύντροφο
στὸν πόλεμο: τὸν παραστάτη.

Στὴ δέφτερη εἰκόνα εἶδα ἕνα ἄλσος πυκνὸ καὶ
σκιερὸ νὰ τριγυρίζεῖ ἕνα περίλαμπρο ναό, καὶ κον-
τὰ στὸ ναὸ ἕνα πελώριο μαρμάρينو Στάδιο ν' ἀστρά-
φτει μὲ τὴν ἀσπράδα του στὸν ἥλιο. Καὶ σιὸ στίβο
τοῦ πάνω εἶδα σώματα θεϊκὰ, τοὺς διαλεχτοὺς τῆς
Ἑλληνικῆς νεολαίας νὰ τρέχουν κι ἀπ' τὸ τρεχτὸ
νὰ πεθαίνουν. Δόντια καὶ κόκκαλα νὰ σπάνουν κάτω
ἀπὸ πελώριες γροθιές, κ' αἷματα νὰ τρέχουν ἀπὸ
στόματα καὶ στήθια γιγάντων. Ἄρματα ἀτσαλένια,
ἀσημένια καὶ χρυσὰ νὰ ὀδηγοῦνται ἀπ' ἄρματοδρό-
μους σὰν Ἀπόλλωνες, νὰ τραβιοῦνται ἀπ' ἄλογα δυ-
νατὰ σὰ Βουκεφάλους κι ὁμορφα σὰν Πηγᾶσους ν'
ἀναποδογυρίζονται, νὰ γίνονται κομμάτια, νὰ σκορ-
πίζονται στὴ σκόνῃ. Κι ὅλ' ἀφτὰ γιὰ ἕνα πράμα
ποὺ ἔκανε κι ἀπόρρεσε ὁ χρυσολάτρης Πέρσης: γιὰ
ἕνα κλάδο ἀγριελιάς κομμένο ἀπ' τὸ γειτονικὸ ἄλ-
σος τοῦ θεοῦ.

Οἱ Ὀλυμπιακοὶ Ἀγῶνες! Ἀγῶνες ὁμορφιάς,
δύναμης, φιλοτιμίας. Δεσμὸς ποὺ θύμιζε στοὺς Ἑλ-
ληνες πῶς ἦσαν ὅλοι παιδιὰ μιᾶς μητέρας.

Ἡ τρίτη εἰκόνα παράστανε ἕνα λόφο γεμάτο
ναοὺς καὶ βωμοὺς κι ἀγάλματα, ὅλα ἀριστουργήμα-
τα κάθε λογῆς τέχνης, ποὺ ἀπὸ μέσα τους ὅμως ξε-
χώριζε ἕνας μεγαλοπρεπέστατος Δωρικὸς ναός, ὁ-

μορφος μὲ τίς ἀπλὲς μὰ θαμάσιες γραμμὲς του, ἀ-
φιερωμένους στὴν Παρθένο, ποὺ εἶταν ἡ προσωπο-
ποίηση κάθε καλοῦ: καὶ τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀγνό-
τητας, καὶ τῆς ἀγιοσύνης, καὶ τῆς δύναμης, καὶ τῆς
ὑπεράσπισης καὶ τοῦ πολέμου καὶ τῆς εἰρήνης, καὶ
τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἰσότητος, καὶ γι' ἀφτὸ τὴν
ἔλεγαν: Κόρη, Παρθένα, Ὑγεία, Νίκη, Πρόμαχο,
Ἀρεία, Εἰρηνική, Νομοθέτη καὶ Δημοκρατία (*).

«Μὰ μονάχα τὰ κάλλη τοῦ Παρθενώνα δὲν πρέ-
πει νὰ κοιτάζουμε τὰ αἰώνια. Ἐκεῖνα ποὺ λατρέ-
βουνταν ἐδῶ ἐπάνω εἶταν τὰ κάλλη τῆς ἀρετῆς ποὺ
σὰ δίδυμο ἀστέρι τότες ἔλαμπε μαζί μὲ τὴν Τέχνη.
Καὶ τότε Ἀρετὴ ἔλεγαν τὴν παληκαριά καὶ τὴ λε-
δεντιά».

«Λεπτεριά, ὑπακοή, κι ἀγάπη τῆς ὁμορφιάς καὶ
τοῦ νοῦ, τοῦ καλοῦ, ἦσαν τὰ τρία ποὺ ἔκαναν τὰ
θάματα ποὺ εἶδες», μοῦ εἶπε ἡ θεὰ σὰ γύρισε καὶ τὸ
τελεφταῖο φύλλο. Καὶ ξακολούθησε: «Τέτοιο εἶταν
τὸ καλούπι τὸ πελώριο μέσα στὸ ὁποῖο χύθηκε τὸ
σημερινό σου τὸ βασίλειο· καὶ βέβαια δὲν εἶναι σφάλ-
μα τοῦ σὰ φαίνεται καὶ μέσα τόσο δὲ μικρούτσικο
καὶ ζαρωμένο. Κι ὁ μεγαλύτερος γίγαντας τοῦ ση-
μερινοῦ σας πολιτισμοῦ θὰ φαίνονταν νάνος ἀσκη-
μος καὶ μέσα. Δὲν εἶναι καὶ πολὺ σας σφάλμα νὰ
φαίνεστε πυγμαῖοι καὶ κάτω στὴν Ἑλλάδα».

«Μὰ ἔλα νὰ σὲ πάγω σ' ἄλλα χρόνια, πιὸ κον-
τινὰ σὲ σένα. Ἀφτὰ τὰ παλιά, ποὺ ἂν καὶ εἶναι δικὰ
σου πάλι, εἶναι ὅμως τόσο μακρυνὰ καὶ τόσο μεγά-
λα κ' ἔχταχτα, ἡ ἐπιρροή τους εἶταν τόσο γενικὴ σ'
ὅλο τὸν κόσμον, ποὺ μπορεῖ κανεὶς νὰ τὰ πεῖ πῶς εἶ-
ναι ἡ νιότη τῆς ἀνθρωπότητας ἐλόκληρης κι ὄχι μό-
νο τοῦ δικοῦ σας γένους. — Ἐλα, ἔλα σὲ χρόνια
πιὸ κοντιὰ μας, πῶχουν κι ἀφτὰ νὰ δεῖξουν μεγα-
λεῖο μὰ καὶ κατάχτηση, ἀρετὴ μὰ καὶ βᾶθος ἀμαρ-
τίας· σὲ χρόνια ποὺ θὰ σὲ κάνουν νὰ καταλάβεις τὰ
σημερινὰ σας τὰ σφάλματα καλύτερα».

(Στᾶλλο φύλλο τελιώνει)

Φ. Π. ΦΛΩΡΙΔΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

Η ΚΑΛΗ ΤΙΜΟΝΙΑ. Πρέπει νὰν τὸ μολογή-
σουμε πῶς ὁ κ. Βενιζέλος μὲ θαυμαστὴ μαέστρια
ξέμπλεξε γιὰ τὴν ὥρα μὲ τὸ Κρητικὸ ζήτημα. Τί
θὰ γίνεῖ τὸν Ὀχτώδρη, δὲν μπορούμε ἀπὸ τώρα νὰν
τὸ δοῦμε καὶ νὰν τὸ προφητέψουμε. Τὰ πράματα

(*) Renan: Prière sur l' acropole.